

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/350/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

43/2013. (II. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. április 27-én előterjesztett **panaszát** a 2013. február 27-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésen hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem volt megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. április 27-én elektronikus levélben terjesztette elő panaszát a BRFK központi e-mail címén, egy általa, a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságtól kért rendőri intézkedés elmulasztása miatt. A panaszos az intézkedést foganatosító rendőri szerv által folytatott közigazgatási eljárás során, 2012. május 9-én kérte, hogy a panaszügyben a Testület folytassa le a vizsgálatot.

I.

1) A panaszos 2012. április 27-én 0 óra 9 perckor, a BRFK részére elektronikus levélben megküldött beadványában előadta, hogy lakóhelye közelében egy kóbor kutya megharapta egy agresszív bűnözőkből álló csoport egyik tagjának gyermekét, amelyért ez a bűnözői csoport a panaszost tette felelőssé. Ez a vita annyira elfajult, hogy a panaszost és a nála tartózkodó két fiatakorú (egy 16 és egy 17 éves) személyt, a bűnözők többször

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

életveszélyesen megfenyegették és a panaszos nagyon félt attól, hogy e személyek brutális támadásai végzetesek lehetnek számukra. A csoport egyik tagja Gy. I. – aki a panaszos szerint vélhetően kábítószer hatása alatt állt – szétrúgta a panaszos kapuját, üvöltözve életveszélyesen fenyegetőzött, majd több társával együtt tenyérszerű kődarabokat dobált, amely a panaszosban és a két fiatalkorú személyben halálfélelmet váltott ki. A panaszos ekkor kérte a kerületi rendőrkapitányság segítségét. A kiérkező rendőrök – panaszosi állítás szerint – szinte nem is engedték elmondani az esetet, hanem azonnal arra hivatkoztak, hogy ezt magánvádas eljárásban lehet vizsgálni, ezért a panaszos másnap menjen be rendőrkapitányságra feljelentést tenni. Az egyik intézkedő rendőr, egy r. törzsrörmester szándékosan belevilágított lámpájával a panaszos szemébe és modortalan hangon kioktatta a panaszost, hogyha nem tetszik a rendőri intézkedés, a panaszos nyugodtan panaszt tehet ellene. Panaszosi elmondás szerint a rendőröket az sem érdekelte, hogy a jelenlévő 17 éves lányt a saját bátyja megfenyegette, és fizikailag is bántalmazta, a rendőrök őt sem védték meg, csupán azt mondták, hogy lány és édesanyja keresse fel a gyámhatóságot, mert ez nem rendőrségi feladat. A panaszos még az ügyeletet is felhívta telefonon, de ott sem kapott segítséget, ezért a panaszos úgy érezte, hogy a rendőrök ebben a veszélyhelyzetben teljesen magukra hagyták őket.

2) A panaszos 2012. május 9-én elektronikus levélben fordult a Testülethez, melyben kérte egyrészt a Testület vizsgálatát, másrészt kiegészítette panaszát. E beadványhoz a panaszos további – egyrészt a kerületi önkormányzatot 2012. május 2-án tájékoztató, másrészt a BRFK-nál tett panaszát még ugyanazon a napon kiegészítő – elektronikus leveleket is csatolt.

A panaszos a Testülethez írt levelében előadta, hogy a BRFK-hoz címzett segítségkérő levelei alapján nemhogy nem kapott segítséget, de még inkább magára haragította a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságot, amely korábban több esetben is akut életveszély ellenére megtagadta a járőr kiküldést, amikor a panaszost az ismert bűnözői kör fizikailag „atrocitálta”. Az önkormányzat szociális alpolgármestere volt az egyedüli, aki egy korábbi esetről haladéktalanul kiment a helyszínre és így személyes jelenlétével meg tudta megfékezni a támadókat. A panaszos a Testülethez írt levelében előadta továbbá, hogy a rendőrök szándékosan gerjesztettek veszélyhelyzetet azáltal, hogy lepaktáltak a panaszost támadó csoporttal és arra bíztatták őket, hogy ne is törődjenek a panaszossal, mert a rendőrségnek is elege van az ő piti ügyeiből. A panaszos erről a BRFK-t panaszának kiegészítésében tájékoztatta. A panaszos szerint korábban e bűnözői csoport két tagja, egy nyugalmazott rendőr alezredes és egy polgárőr fia az ő sérelmére bűncselekményt követtek el, amely miatt elítélték őket és ez az oka a panaszossal szembeni rendőri túlkapásoknak. A panaszos méltánytalannak ítélte, hogy pont egy olyan rendőri szerv idézte őt tárgyalásra, amely évek óta nem kezelte a panaszos személyét érő támadásokat, sőt szándékosan gerjesztette azt a konfliktust, amivel tartósan életveszélyes helyzetet generált a panaszos számára.

A panaszos az általa csatolt, a kerületi önkormányzat részére szóló levélben egy 2012. április 28-án történt esetre hívta fel a figyelmet, melynek során az őt inzultáló bűnözői csoport egy garázsban szándékos gyújtogatást hajtott végre. Ennek következtében a garázsban tároltak elégték és a panaszos vélekedése szerint az oda bezárt és menekülni nem tudó kölyökkutyák is a tűz áldozatai lettek. Ugyanezen a napon a panaszos kutyáját is – vélhetően elektromos sokkolóval – megégették, melynek során az állat égési sérüléseket szenvedett.

3) A panaszos a Testület által feltett kérdésekre válaszolva megismételte, hogy 2012. április 27-én (nyilvánvaló elírás) délután kezdte őt zaklatni az a bűnözői társaság, amely miatt

rendőri segítséget kellett kérnie. A rendőrök a telefonhívástól számított mintegy fél óra elteltével érkeztek meg. A rendőrök – panaszosi állítás szerint – bizonyára ismerték a panaszos támadóit, mert anélkül, hogy a panaszostól a címüket elkérték volna, odamentek hozzájuk a közeli játszótérre. A panaszos szerint a rendőrök azt mondták, hogy a panaszos tegyen magánvádas bejelentést másnap, mert nekik nem feladatuk a panaszost ért támadással kapcsolatos intézkedés. A panaszos szerint a kerületi rendőrkapitányság negatív diszkriminációt alkalmaz vele szemben, eddig minden feljelentésénél a rendőrök megtagadták a nyomozást. Az elmúlt öt évben a panaszos több alkalommal kérte – a meglehetősen sűrűn cserélődő – valamennyi rendőrkapitány, bűnügyi vezető, közrendvédelmi osztályvezető segítségét mind személyesen, mind írásban, de olyan fokú elfogultságot tapasztalt, amely csak tovább súlyosbította a helyzetét. Mindezt azért tehetik évek óta vele, mert a korábban sérelmére bűncselekményt elkövető nyugalmazott rendőr alezredes és családja bosszúhadjáratot folytat ellene és a kerületi rendőrkapitányság nem hajlandó ezt a csapatot megfékezni. A panaszos szerint a rendőrök arrogánsan és tiszteletlenül beszéltek vele és azt hajtogatták, hogy sem a panaszost, sem a nála lévő két személyt érintő atrocitás nem ad okot rendőri intézkedésre.

A panaszos a vele együtt lakó – az intézkedés időpontjában még fiatalokú – egyik személytől tudta meg, hogy a rendőrök az őt megtámadó csapat tagjainak, azt mondták, hogy panaszosból a rendőröknek is nagyon elege van és a rendőrség nem fog foglalkozni a panaszossal, ha segítséget kér tőlük, az állandó zaklatóival szemben.

A panaszos több alkalommal is kérte a kerületi önkormányzat képviselőinek segítségét, de személyes képviselői közbenjárásukkal sem tudtak segíteni a helyzeten.

4) A panaszos csatolta a beadványaiban említett, és az esetről jelen volt személy, A. V. 2012. június hó 23-án tett tanúvallomását. A tanú mindenben megerősíti a panaszos által előadottakat. E szerint a rendőrök nem hagyták, hogy elmondják nekik mi is történt pontosan, a rendőrök nem jegyzetelték az elmondottakat, és amikor a panaszos ezt reklamálta és visszakérdezett, a rendőrök nem tudták azt visszamondani.

A rendőrök mindvégig azt hangoztatták, hogy ők nem tudnak mit kezdeni a panaszos által elmondottakkal. A tanú leírta, hogy Gy. I. életveszélyesen fenyegette őket, ököllel verte, illetve rúgta a kaput és különböző méretű és súlyú kövekkel dobálta őket. A tanú szerint a rendőrök azzal sem törődtek, hogy őt a saját bátyja is megfenyegette, erre a rendőrök azt mondták, hogy a tanú menjen haza. Miután a rendőrök elmentek Gy. I. és társai a tanút vonták felelősségre, hogy hogyan képzeleli, hogy áruló és a saját bátyja ellen fordul. Ezt követően Gy. I. azt is mondta a tanúnak, hogy a rendőrök mondták is, hogy neki van igaza és ne is foglalkozzon a panaszos piti kis rendőri kihívásaival, mert a rendőröknek és az egész kerületi kapitányságnak is elege van ebből és rettentően unják. A tanú szerint is a rendőröknek őket kellett volna megvédeni, mivel őket támadták meg, ők szorultak védelemre és a rendőröknek ez a kijelentése Gy. I.-t és társait csak újabb támadásra biztatja. A tanú szerint ő is kiszolgáltatott és védtelen ezzel a csoporttal szemben, mert őt sem fogják a rendőrök megvédeni.

II.

Az BRFK Kerületi Rendőrkapitányság, szolgálati úton, az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a panasszal kapcsolatban az alábbi iratokat bocsátotta a Testület rendelkezésére.

1) Az intézkedésben részt vett r. főtörzsőrmester és társa, egy r. törzsőrmester által aláírt jelentés (továbbiakban: rendőri jelentés) szerint a rendőrök, 2012. április 26-án, szolgálatuk teljesítése során, 20 óra 45 perckor az ügyeletvezető utasítására megjelentek a panaszos lakóházánál, mert onnan a panaszos bejelentést tett, hogy egy ötfős, cigány származásúakból álló bűnözői csoport megtámadta őt. A jelentés szerint a panaszos a kerületi rendőrkapitányság ügyeletére 20 óra 39 perckor tett bejelentést arról, hogy „négy cigány rugdossa a kapuját és mindjárt rátörnek azt, azonnal rendőri segítséget kér mivel megfogják őt ölni.” A helyszínrre 20 óra 45 perckor kikerülő rendőrök szerint, a bejelentésben foglaltak nem kerültek megállapításra, mert az utcán nem tartózkodott senki, ott garázda személyek nem voltak.

Az intézkedő rendőrök kiemelték jelentésükben, hogy a panaszos lakáscímére a lehető legrövidebb úton mentek ki. Ezt követően felvették a kapcsolatot a panaszossal az intézkedést a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM. rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kezdték meg. A panaszos az intézkedő r. törzsőrmester kérdésére elmondta, hogy az adott napon 18 órakor megjelent a lakásánál Gy. I. és három társa, akik életveszélyesen megfenyegették a panaszost, egy kóbor kutyával kapcsolatosan kialakult nézeteltérés miatt. A panaszos elmondta, hogy Gy. I. több alkalommal belerúgott és beleütött a kapujába, majd ezt követően az elkövetők a helyszínről eltávoztak. A panaszos elmondta, hogy azért kért azonnali, rendőri segítséget, mert fenyegetve érezte a testi épségét, mivel az őt támadó személyek a telepen élő bűnöző csoporthoz tartoznak. A panaszos rendőri kérdésre elmondta, hogy a kapuját Gy. I. megrongálta, így azon több sérülés keletkezett.

A rendőri jelentés szerint, a panaszos már a rendőri intézkedés kezdetekor arrogánsan, azonnali intézkedést követelt, mondván, hogy a rendőrség dolga a biztonságát szavatolni. A rendőrök a helyszínen megtekintették a kaput, melyen rongálás nyomait nem lelték fel. A rendőri jelentés szerint a kapun több helyen, a mindennapi használatból származó festék lepattogzás volt látható. A panaszos ezzel szemben rendőri kérdésre elmondta, hogy a kapun a festék lepattogzások az akkor történt ütlegetéstől származnak. A rendőrök szerint a panaszos a rongálási kárról nyilatkozni nem tudott. A rendőri jelentés rögzíti, hogy a kaput a panaszos a rendőrök jelenlétében többször ki- és becsukta, melynek során az rendeltetésszerűen működött. A rendőri jelentés szerint a panaszos tettegről a helyszínen nem nyilatkozott, többszöri kérdésre elmondta, hogy sérülése nem keletkezett a történetek miatt. A rendőri jelentés szerint a panaszos lakcímén tartózkodott még A.V., aki a rendőrök kérdésére a panaszos által elmondottakat erősítette meg. A.V. a helyszínen felvilágosítást kért a rendőröktől, mivel édesanyjával és bátyjával él egy lakásban és az elmúlt hónapokban több alkalommal előfordult, hogy bátyja ittasan ért haza, melynek során többször vita alakult ki köztük. A V. elmondta, hogy ez a probléma az adott rendőri intézkedés során nem állt fenn, de jogi segítséget kért, melynek a rendőr eleget tett, a felvilágosítást megadta, melyet a rendőri jelentés szerint A.V. tudomásul vett és megértett. Ezek után a rendőr közölte a panaszossal, hogy felkeresi a másik felet és a meghallgatásuk után tájékoztatja a panaszost a további lehetőségekről. A panaszos e közlést követően azonnal azzal a kéréssel fordult a rendőrhöz, hogy az általa rögzített adatokat érthetően olvassa fel neki. Ezt követően a

panaszos a r. főörzsőrmester felé az alábbi kijelentést tette: „maga meg miért világított szembe és miért nem mutatkozott be és egyáltalán jegyzőkönyvet miért nem vesznek fel a helyszínen és abból én miért nem kapok egy példányt “. A rendőri jelentés szerint a r. főörzsőrmester ezután ismételten elmondta a szakszerű rendőri intézkedéshez szükséges közléseket, majd megismételte, hogy a másik fél meghallgatása után tájékoztatni fogják a panaszoszt.

A rendőrök ezután megjelentek a Budapest, Sz. utcában ahol felvették a kapcsolatot Gy. I.-vel. Rendőri kérdésre nevezett elmondta, hogy az adott napon 17 óra 30 perc és 18 óra közötti időben a Budapest, F. utca és Sz. utca kereszteződésében található játszótéren tartózkodott négy éves gyermeke, Gy. K. I., több családtagja felügyeletében. Gy. I. elmondta, hogy a környéken már több alkalommal észleltek egy Husky fajtájú keverék kutyát, amely szabadon mászkál, a tulajdonosát nem ismerik. A szóban forgó időpontban az ismeretlen kutya ráugrott gyermekére, akinek az arcát összekarmolta és megmarta. Ezek után Gy. I. a gyermekét azonnal beszállította a Heim Pál kórházba, ahol megkapta a szükséges orvosi ellátást. A gyermek sérülései nyolc napon belül gyógyulóak, horzsolásos sérüléseket szenvedett el az arcán és nyakán. Gy. I. rendőri kérdésre elmondta, hogy a kórházba szállítás előtt 18 órakeresztül felkereste a panaszoszt, mivel a lakóközösségben köztudott volt, hogy a panaszosz elkötelezett állatvédő és segítségével szeretne volna elszállíttatni a kutyát a későbbi kutyatámadások elkerülése végett. Ezt követően becsöngetett a panaszoszhoz, aki arrogáns és elutasító módon válaszolt Gy. I. kérdéseire. Gy. I. rendőri kérdésre elmondta, hogy felfokozott idegállapota miatt valóban fennhangon válaszolt a bejelentőnek, de ezen kívül más dolog nem történt, nem rongált meg semmit, nem fenyegetőzött, hanem sietett a gyermekéhez. Gy. I. a helyszínen bemutatta a rendőröknek a gyermeke orvosi ellátásáról készített ambuláns lapot. A rendőrök a helyszínen meghallgatták S. B.-t, aki elmondta a rendőröknek, hogy barátja Gy. I. megkérte, segítsen a kóbor kutya elszállításában. Ezután S. B. a kutyát berakta saját személygépjárművébe és elszállította az Illatos úton található kutyamenhelyre, ahol a kutyát átvették. S. B. elmondta, hogy a kutyán semmilyen egyedi azonosító nem volt, a menhelyen sem tudták azonosítani, mivel a kutya nem rendelkezett azonosító chippel.

Ezután a rendőrök visszamentek a panaszoszhoz, akivel közölték, hogy a helyszínen tapasztaltakról rendőri jelentést készítenek. A rendőr – a jelentésben foglaltak szerint – a magánindítvány előterjesztésének lehetőségéről ismételten megadta a felvilágosítást a panaszosznak. A fent leírtak alapján a rendőr közölte a panasossal, hogy az általa tett bejelentés alkalmas a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 175. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő valótlan bejelentés szabálysértés elkövetésére, amely miatt ellene szabálysértési feljelentést tesz. Rendőri kérdésre a panaszosz elmondta, hogy a szabálysértés tényét nem ismeri el és az erről készült szabálysértési nyilatkozatot sem hajlandó hitelesíteni az aláírásával. A rendőri jelentés szerint a panaszosz már a rendőrök visszaérkezésekor közölte, hogy a rendőri intézkedéssel egyáltalán nem volt megelégedve és emiatt panaszt tett ellenünk. A rendőr ezután a panaszosz figyelmét ismételten felhívta az 1994. évi XXXIV. törvényben (továbbiakban: Rtv.) és a Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdésében foglalt panasztételi jogára, mire a panaszosz ismételten elmondta, hogy „ha az kell, hogy a rendőrség megvédjen, akkor minden rendőrt fel fogok jelenteni”. A rendőrök mindezt jelentették az ügyeletes tisztnek, aki közölte, hogy már ő is beszélt a panasossal, sőt a panaszosz már a központot is hívta a 107-es segélyhívószámon keresztül.

A rendőrök a rendőri jelentésben szereplő valamennyi személy adatait a körözési információs rendszer nyilvántartott adataiban lekérték, melyben nem szerepeltek. Az intézkedő rendőr

nyilatkozott arról, hogy a rendőri intézkedés során az Rtv. 13. § (2) bekezdésében foglaltak alapján részrehajlás-mentesen járt el. A rendőri jelentés szerint az intézkedés kezdetekor a panaszos határozott rendőri intézkedést kért és többször elmondta, hogy a kerületi rendőrkapitányság munkájával nincs megelégedve, mert nem tudja felszámolni a telepen működő bűnözői csoportokat. A rendőri intézkedés során, a panaszos kertkapuján a r. főtörzsőrmester az elemlámpája segítségével sérüléseket keresett. A sérülések keresése során a panaszos közölte, hogy „nem érti, miért világítjuk ki az ő szemét a bűnözők nem itt laknak”. Az intézkedés során a panaszos a kerületi rendőrkapitányság tekintélyét és munkáját lenéző, esetenként becsmérlő szavakat használt. A rendőrök a helyszínt 21 óra 20 perckor hagyták el. Végül a jelentés azzal zárult, hogy a rendőr valótlan bejelentés szabálysértése miatt a panaszossal szemben feljelentést tett.

2) Megküldte az intézkedést foganatosító rendőri szerv, a panaszos által tett feljelentést elutasító, 2012. május 4-én hozott határozatát. A határozat szerint a panaszos a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 271. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt tett feljelentést a 2012. április 26-án történtek miatt, melynek során 18 óra körüli időben a kapuját Gy. I. és három társa megütötte, rugdosta, majd a panaszost életveszélyesen megfenyegetve távoztak. A helyszínre érkező rendőrfőnök a kapun rongálás nyomait nem látta, a kapu rendeltetészerűen működött. A helyszínen végzett adatgyűjtés és tanúkutatás során beszerzett adatok alapján a határozat szerint megállapítást nyert, hogy bűncselekmény gyanúja nem merült fel, ezért a hatóság a feljelentés elutasításáról határozott. A határozat rendelkező része tartalmazza a Büntető eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) bekezdése szerinti panasz benyújtására történő kioktatást. A határozat indoklása lényegében megismétli a jelen állásfoglalás II. rész 1. pontjában ismertetett rendőri jelentésben foglaltakat, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

3) Megküldte az intézkedést foganatosító rendőri szerv a panasszal kapcsolatosan folytatott elsőfokú eljárást felfüggesztő, 2012. május 14-én hozott végzését, melyben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 32. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel az Rtv. 93. § (3) bekezdésére, eljárását a Testület állásfoglalásáig felfüggesztette.

A végzés indokolása a panasz szempontjából többlet információt nem tartalmaz.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség, által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette, az intézkedési kötelezettség teljesítését, illetve annak részrehajló voltát, valamint a rendőrök által alkalmazott hangnemet.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos, Magyarország Alaptörvénye (továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikkébe foglalt tisztességes eljáráshoz és a II. cikkébe foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát. Ezen túlmenően az intézkedés érintette az Alaptörvény XV. cikkében biztosított jogot a megkülönböztetés tilalmához az alábbiak szerint.

1) A Testület – figyelemmel a panasz büntetőjogi és szabálysértési vonatkozásaira, valamint az adott rendőri szervet korábbi események sorozata alapján általánosan és egészében bíráló voltára – a saját hatáskörét vizsgálva az alábbiakat állapította meg.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint „akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti rendelkezés értelmében a Testületnek nem terjed ki a hatásköre olyan kérdések vizsgálatára, amelyek a rendőrség azon intézkedésével vagy annak elmulasztásával kapcsolatosak, amelyet szabálysértési hatóságként, vagy egy büntetőeljárás során nyomozó hatóságként végez.

2) A Testület vizsgálat tárgyává tette, hogy a panaszos bejelentése alapján a rendőrség eleget tett-e intézkedési kötelezettségének és eljárása megfelelt-e a részrehajlás-mentesség követelményének.

a) A panaszos – elmondása szerint – 2012. április 27-én (az időpont nyilvánvalóan elírás, a tényleges időpont 2012. április 26.) este 20 és 21 óra között kért a rendőrkapitányságtól segítséget, mert egy agresszív bűnözőkből álló csapat felelősségre vonta őt egy kutyaharapás miatt. Ezen társaság egyik tagja, Gy. I. – a panaszos szerint vélhetően kábítószer hatása alatt – őrjöngve szétrúgta a panaszos kapuját, és üvöltözve életveszélyesen megfenyegette a panaszost. Később a banda több tagja is csatlakozott a támadóhoz és tenyéryi kődarabokat dobáltak. A panasz szerint a rendőrök mintegy fél óra elteltével érkeztek a helyszínre, azonban nem engedték, hogy a panaszos elmondja mi történt valójában, hanem rögtön azt mondták, hogy ezt csak magánvádas eljárásban lehet vizsgálni és a panaszos másnap menjen

be feljelentést tenni a rendőrkapitányságra. A panaszos szerint a rendőrök ebben a veszélyhelyzetben sorsára hagyták őt és a nála tartózkodó két fiatalkorú személyt.

A rendőri jelentés szerint 2012. április 26-án, 20 óra 39 perckor érkezett telefonon a bejelentés a panaszostól arról, hogy négy cigány rugdossa a kapuját, akik mindjárt rátörnek azt, és azonnal rendőri segítséget kér, mert meg fogják őt ölni. A rendőri jelentés szerint 20 óra 40 perckor küldte az ügyeletes a járőrt a helyszínre, akik 20 óra 45 perckor érkeztek meg a panaszos lakásához. A rendőrök, akik a helyszínen csak a panaszost találták, megtekintették a kaput, meghallgatták a panaszost, majd elmentek a panaszos által támadóként megnevezett személyhez és meghallgatták őt is, illetve egy vele lévő másik személyt. A rendőri jelentés szerint a kapun – amely működőképes volt – rongálási nyomok nem voltak fellelhetők, csak a használatból adódó festéklepattogzás. A rendőrök elmondása szerint a panaszos tettelegességéről nem számolt be.

A Testület ezen a ponton visszautal korábbi gyakorlatára, miszerint ha a panaszos az Rtv. szerinti rendőri intézkedési kötelezettség elmulasztásának mögöttes jogalapjaként egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. szabálysértés vagy bűncselekmény gyanújára) hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely a rendőrség részéről intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A panaszos telefonon tett bejelentése kapcsán, itt szükséges idézni a Btk. 271. § (1) bekezdését, mely szerint, „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”.

Márpedig a panaszosi bejelentés felvethette a fenti bűncselekmény elkövetésének – legalábbis a rendőri intézkedéshez szükséges mértékű – gyanúját, amely az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján, („a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”) **a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, és amelynek a rendőrök a Testület megállapítása szerint eleget tettek, melynek okán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.**

b) Vizsgálat tárgyává tette ezután a Testület, hogy a rendőri intézkedés megfelelt-e a részrehajlás-mentesség követelményének.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök szinte nem is engedték neki elmondani a történeteket, hanem azt közölték, hogy másnap menjen be a panaszos a rendőrkapitányságra feljelentést tenni, mert ezt az ügyet csak „magánvádas” eljárásban lehet vizsgálni. A panaszos szerint ezzel a rendőrök sorsukra hagyták őt és a vele lévő két fiatalkorú személyt. A panaszos későbbi panasz-kiegészítései során annak a véleményének adott hangot, hogy a rendőrök mindezt azért tették, mert egy korábbi eset miatt „lepaktáltak”

a bűnözőkkel, a panaszos által tett feljelentéseket megalapozatlannak ítélték, fellebbezéseit elutasították.

Ugyanakkor a rendőri jelentés arról számolt be, hogy a rendőrök először a panaszost és a nála tartózkodó A.V.-t hallgatták meg, ezután megvizsgálták a kaput, nyilatkoztatták a panaszost arról, hogy keletkezett-e sérülése, illetve kára, majd ezt követően hallgatták meg a panaszos által megjelölt és a közelben tartózkodó Gy. I.-t és tanúként egy másik személyt. Ezután a rendőrök ismét visszamentek a panaszoshoz, közölték vele, hogy az esetről rendőri jelentést készítenek és felvilágosították a panaszost a magánindítvány megtételének lehetőségéről. A rendőri jelentés szerint a rendőrök 21 óra 20 perckor távoztak a helyszínről.

A panaszos és a rendőrök elmondása csak annyiban egyezik, hogy a rendőrök megjelentek a helyszínen, és mind a panaszossal, mind a támadójával beszéltek továbbá elhangzott a „magánindítványra” és az intézkedéssel szembeni panaszra történő utalás.

A Testület – emlékeztetve arra, hogy a rendőrség szabálysértési, illetve nyomozó hatóságkénti tevékenységét nem vizsgálhatja – **az adott ügy kapcsán a rendőri és panaszosi állítások alapos mérlegelése után sem talált olyan tényt vagy körülményt, amely a rendőri intézkedés részrehajló voltát támasztotta volna alá, ezért nem sérült a panaszosnak a megkülönböztetés tilalmához fűződő joga.**

3) Ezt követően vizsgálta a Testület a rendőrök által használt hangnemet, illetve az általuk az intézkedés során tanúsított magatartást.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A panaszos kifogásolta a rendőrök lekezelő, kioktató stílusát, továbbá azt, hogy az egyik rendőr szándékosan belevilágított elemlámpájával a panaszos szemébe, miközben emelkedett hangon, gúnyosan azt mondta, hogyha nem tetszik a rendőri intézkedés, a panaszos nyugodtan tegyen panaszt.

Ezzel szemben a rendőrök állítása szerint a panaszossal szembeni közléseik szakszerűek voltak, a panasztételről a Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdésében foglaltak szerint tájékoztatták a panaszost, ennek ellenére a panaszos az intézkedés során arrogáns kijelentéseket tett és a kerületi rendőrkapitányság munkáját becsmérlő kifejezéseket használt. Az intézkedés során a r. főörzsőrmester elemlámpáját azért használta, mert a panaszos kertkapuján sérüléseket keresett.

A Testület a rendőrök által használt hangnem, illetve az általuk tanúsított magatartás tekintetében az egymásnak ellentmondó állítások közötti ellentmondást a rendelkezésére álló szűkös bizonyítási eszközökkel nem tudta feloldani, ezért a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme nem volt megállapítható.

V.

A Testület az ügy mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrök részrehajlásmentesen tettek eleget intézkedési kötelezettségüknek, ennek okán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és a megkülönböztetés tilalmához fűződő joga. A rendőrök által használt hangnem és az általuk tanúsított magatartás miatt a panaszos emberi méltóságához fűződő jogának sérelme nem volt megállapítható.

Budapest, 2013. február 27.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET